

[Skatteministeren]

Det betyder, at de lande, som enten hr. Jens Thoft eller hr. Ole Donner nævnte, som i øjeblikket har en momssats på 12 pct., nu inden 1. januar 1993 skal forhøje deres moms fra 12 til 15 pct. Tyskland, som hidtil har haft en moms på 14 pct., skal forhøje momsen til 15 pct. Men andre krav stilles der ikke.

Hr. Ole Donner havde altså ret for nogle år siden, men hr. Ole Donner har ikke ret i dag, for der er truffet den klare beslutning i EF allerede i juni sidste år, at tilpasningen nu sker efter et minimumsprincip og ikke inden for nogle bånd. Derfor har hr. Ole Donner uret i, at den tekniske afgiftsoplægning, som Folketinget vedtog før jul, skulle være i strid med EF-retten. Den er helt i overensstemmelse med de regler, der er vedtaget i EF.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Under forhandlingerne i december oplyste skatteministeren og lagde meget vægt på, at det var en konvertering, og at der ikke skete nogen forhøjelse. Det fremgik af det, skatteministeren sagde dengang, at der var en overgrænse for, hvor høj en moms man måtte opkræve.

Men jeg vil så gerne spørge ministeren, om det betyder, at man kan gå op til 40 pct. moms i Danmark. Hvis man kan det, kan jeg forestille mig, at der ikke vil gå så mange år, før vi nærmer os det – med den regering, vi har.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil på det kraftigste fraråde en momssats på 40 pct., men den strider ikke imod andre regler end den sunde fornuft.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 255:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 25/3 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erling Christensen (S):**

Først vil jeg gerne sige tak til ministeren for de fremsendte forsøgsbeskrivelser.

Socialdemokratiet er ubetinget positivt for så vidt angår alle de fire forsøgsansøgninger, der er omtalt i lovforslaget. Vi har ingen problemer med Hasle og Rønne Kommunes ansøgning, og vi er også positive over for Den Sønderjyske Jordfond. Der er et par spørgsmål, vi skal se på i udvalget, bl.a. om der ikke også skal være en repræsentant for Friluftsrådet sammen med de øvrige nævnte med i bestyrelsen.

Også for Ballerups ansøgning gælder det, at vi er positive, når vi får at vide, at betalingsreglerne i forslaget går efter den sociale lovgivning.

Hvad angår den sidste ansøgning fra Roskilde Amt, som ikke er et friamt, handler det om borgernes rettigheder. Her kender alle jo Socialdemokratiets synspunkter. Ingen skal vel ligge på sygehuset, når behandlingen er færdig. For vore ældre familiemedlemmer gælder det særlige problem i mange tilfælde, at kommunerne ikke rettidigt er klar til at modtage disse ældre mennesker i egnet bolig og til at give dem den nødvendige hjælp og pleje.

Sådan må det ikke være. Der skal være en ret til egnet bolig – en ret til nødvendig hjælp og pleje. Det er Socialdemokratiets politik. Uden frikommuneprojekt er det jo lykkedes for flere amter her i landet i samarbejde med amtets kommuner at lave et så godt samarbejde, at kassetænkningen, som jo ligger i forsøgsforslag nr. 4, er trådt i baggrunden til fordel for det, som mennesker ude i samfundet forstår, nemlig kort ventetid for sygehusbehandling, egnet bolig, hjælp og nødvendig pleje, når behandlingen er færdig. Det er det, det handler om.

[Erling Christensen]

Herefter vil jeg gerne lige gå over til noget principielt vedrørende dette lovforslag. På enkelte specielle områder er kommuner, der ligger i et friamt, også frikommuner. Lige nu kan jeg ikke erindre, om det modsatte også er tilfældet, men når en amtskommune, der ikke er friamt, søger at gennemføre et frikommuneforsøg, gør regeringen alle amter til friamter eller vil i hvert fald forsøge det.

Tager vi så i betragtning, at realiteten i forsøgsforslaget, § 1, nr. 4, er indeholdt i lovforslag nr. L 74, som har været førstebehandlet her i Tinget og nu ligger i Sundhedsudvalget, er det uorden med det foreliggende forslag nr. 4. Efter min opfattelse burde det have været påtalt i lovkontoret og af Tingets Præsidium, inden lovforslaget blev fremsat her i Tinget. Frikommunelovforslag skal da ikke indeholde bestemmelser, der gælder for alle amter, gælder for hele landet, uanset at det er frivilligt for det enkelte amt at bringe bestemmelsen i anvendelse. Det er jo også at læse af ministerens fremsættelsestale, hvor han siger:

»Erfaringerne fra frikommunernes forsøgsvirksomhed indgår således i Folketingets og regeringens overvejelser om, hvorledes lovgivningen om kommunernes styrelse og opgavevaretagelse skal udformes.«

Tre friamter har gjort erfaringer med at lade kommuner betale for færdigbehandlede patienters fortsatte ophold på sygehusene. De erfaringer ligger vel til grund for de samme bestemmelser i lovforslag nr. L 74, og ønskes der yderligere bestemmelser indpasset, som nævnt i slutningen af bemærkningerne til lovforslaget, må sundhedsministeren stille ændringsforslag herom til sit eget lovforslag. Alt andet må da være noget uorden, også selv om man her skal vente et halvt år. Men man kan jo også give de berørte kommuner den nødvendige mulighed for at budgettere med udgifterne, og det er vel et rimeligt forlangende til os herinde at tage lidt hensyn til de berørte kommuner, som jo skal have mulighed for at budgetlægge deres udgifter. Det hensyn må vi da kunne tage i denne sag.

Som sædvanlig har jeg også nogle bemærkninger til forslag, vi endnu ikke har set. Jeg kunne godt spørge ministeren, hvor mange afslag der nu er lagt til det sidst kendte tal på 90. F.eks. er jeg gjort bekendt med et skorstensfejersforsøgsforslag fra Fåborg Kommune – det

lyder næsten helt Johannes V. Jensen – som blev indsendt for to år siden. Det har vi ikke set endnu, og det er heller ikke med her. Hvorfor? Dette såvel som andre forslag, der ikke måtte have nydt fremme i regeringens lovforslag, vil vi se lidt nærmere på under udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at intet forslag bliver fremsat eller behandlet her i Tinget, uden at de formelle regler i Folketingets forretningsorden er overholdt.

Karen Højte Jensen (KF):

Dette lovforslag er jo en videreførelse af den oprindelige frikommunelov. Vi får to gange om året en opsamling, der bygger på forslag fra kommuner og amtskommuner, og jeg skal ikke her gentage de konkrete forsøg, der ønskes hjemmel til i dette forslag; de er som bekendt kreeret i amter og kommuner.

Jeg har et enkelt spørgsmål i øvrigt. For så vidt angår Den Sønderjyske Jordfond vil jeg gerne stille ministeren det spørgsmål, om det overhovedet er realistisk at få afprøvet et forsøg på dette område inden for den korte frist, der er, idet frikommuneloven jo skal bringes til ophør med udgangen af 1993. Der står bl. a. i bemærkningerne til § 1, nr. 2:

»Jordfonden skal ikke være permanent arealbesidder, men forudsættes at afhænde arealerne hurtigst muligt, normalt inden for få år.«

Spørgsmålet er, hvad disse få år i den konkrete sammenhæng måtte dække over.

Dernæst vil jeg gerne kommentere det forslag, som også den socialdemokratiske ordfører kommenterede. Jeg synes, det er meget nyttigt, at regeringen er så fleksibel, at den, når der kommer ønsker fra et amt – her Roskilde Amt – om at få adgang til at opkræve betaling for færdigbehandlede patienter på hospitalet, fastslår, at et amt, som ikke er frikommune, kan gennemføre frikommuneforsøg, som der er tale om i dette tilfælde. Det er generelt et problem i en række amter, at nogle kommuner ikke er i stand til at tage deres færdigbehandlede patienter hjem, og derfor er der ingen tvivl om, at en ordning som den, der her ønskes etableret i Roskilde Amt, også vil skubbe på de meget få kommuner, det her drejer sig om, der

[Karen Højte Jensen]

ikke for indeværende er i stand til at tage deres færdighandlede patienter hjem.

Jeg har lyst til at knytte en enkelt kommentar til hr. Erling Christensens udsagn, nemlig at han fandt, der var uorden i tingene her, idet han mente, at sundhedsministeren burde have stillet et ændringsforslag til sit eget sundhedslovsforslag. Jeg kan oplyse hr. Erling Christensen om, at netop dette forslag faktisk indgår i sundhedsministerens lovforslag, og det betyder, at det formentlig fra 1993 vil blive en generel mulighed for samtlige amtskommuner.

Tid eller ikke tid for kommunerne til at indrette sig på dette her, er jeg helt sikker på, at intet amt – og det skal de naturligvis heller ikke have mulighed for – kan etablere en sådan ordning uden grundige drøftelser og aftaler med de implicerede kommuner.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg var glad for den konservative ordførers bemærkninger om at give tid. Det var netop det, jeg sagde i min ordførertale: Hvorfor få det ind i frikommunelovforslaget, for den konservative ordfører og medlem af et regeringsparti må jo kunne bekræfte, at sundhedsministerens lovforslag bliver vedtaget i denne samling, og det vil så sige, at der bliver tid til forhandling, og derfor behøver vi ikke dette frikommunelovforslag. Så det var kun en bekræftelse af det, jeg sagde i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Nu er det jo ganske enkelt sådan, at Roskilde Amtskommune, som er ledet af en af hr. Erling Christensens partifæller, har ønsket at få dette projekt, og så mener jeg ikke, det er regeringens opgave at sige, at der kommer noget senere. Jeg synes, man skal være så fleksibel, at man så så hurtigt som muligt giver amtskommunen mulighed herfor.

Mejdahl (V):

Lovforslaget fra indenrigsministeren er endnu en ændring til frikommuneloven. Disse forslag til ændringer skal indenrigsministeren ikke have utak for, tværtimod. De vidner om en stor interesse fra kommunernes side, og de vidner om, at regeringen og indenrigsministeren

er overordentlig lydhøre over for kommunernes ønsker om at betræde nye veje. Denne holdning til frikommuneforsøg er vi glade for i Venstre, og derfor er vi også parat til at give vor tilslutning til, at forsøgene gøres på de fire områder, som lovforslaget omfatter.

Det forsøg, der går ud på, at to kommuner opretter en fælles beredskabskommission, har jeg ingen bemærkninger til.

Den Sønderjyske Jordfond er et forsøg, som strækker sig over 10 år. Vi er villige til at gå ud over 1993, hvor frikommuneloven udløber, for at få et forsvarligt resultat at evaluere på. Vi imødeser resultatet med spænding, men vi lægger vægt på, at Jordfonden ikke skal være permanent arealbesidder, kun formidler.

Af historiske grunde har Sønderjylland et endnu større behov for at fremme en jordfordeling, end det øvrige land har. Lad os se, om en jordfond er måden at løse bl.a. landbrugserhvervets arronderingsmæssige forhold på.

Patientbetaling for visse tandplejeydelser og opkrævning af betaling fra kommuner, der lader færdigbehandlede patienter ligge på sygehusene, er vi med på, også at sidstnævnte forsøg udstrækkes til at omfatte amtskommuner, som ikke er friamter. Dog får de ikke ret til en overbetaling, som friamterne opererer med. De forsøg, der er i gang, forløber med godt resultat til gavn for patienterne.

Som afslutning vil jeg nævne, at der på frikommunekonferencen, som indenrigsministeren holdt på Den Kommunale Højskole i Grenå den 21. og 22. november 1991, faldt mange lovord om de mange forsøg, der er i gang, og ikke mindst for den måde, som de fleste ministerier håndterer forsøgene på.

Jeg synes, det er en god baggrund at arbejde videre på, og jeg kan på Venstres vegne anbefale lovforslaget.

Birgitte Husmark (SF):

I SF har vi også læst de fire forslag med interesse, og det eneste, vi mener man måske kan beklage sig en lille smule over, hvis man ikke faktisk var positivt indstillet over for alle forslagene, er, at det er noget rod at brokke emner som brandberedskab, jordbrugsmæssige forhold og sundhedsmæssige forhold sammen i den samme lov. Men sådan er frikommuneloven altså indrettet, og det må vi så prøve at finde ud af.

[Blrigtte Husmark]

Men selvfølgelig kan vi ikke have noget som helst imod, at man indretter sig sådan, at man laver et fælles brandberedskab i Rønne og Hasle. Det synes vi er glimrende. Principielt lægger vi vægt på, at hvis man giver denne bemyndigelse også i andre frikommuner, skal det stadig væk være en kommunal myndighed, som ledelsen bliver overdraget til.

Forslag nr. 2 om Den Sønderjyske Jordfond ligner, så vidt vi har kunnet læse i SF, meget forslag, vi selv har været inde på, og derfor er vi selvfølgelig stærkt interesserede i at se på de tanker, og det ser bestemt ud til, at vi kan være meget enige om skaffe mulighed for en formidling af jord på denne måde til jordbrugsmæssige formål. Vi skal også lige forske lidt mere i, hvad det landbrugsarronderingsmæssige egentlig er for noget – det er jo en lidt besværlig størrelse.

For så vidt angår forslag nr. 3, nemlig muligheden for at tage betaling for kommunal tandpleje af ældre eller mennesker med vidtgående psykisk eller fysisk handicap, har vi været meget interesserede og begejstrede for det forsøg, der kører i Ballerup. Det er jo et forsøg med vederlagsfri offentlig tandpleje, og vi synes absolut, at hvis andre kommuner har lyst til at fortsætte det forsøg, skal de have lov til det; men hvorfor skal man nu give sig til at indføre betaling for denne ydelse, som jo netop går til mennesker, der er i en specielt vanskelig situation? Det forstår vi ikke rigtig.

Om det sidste forslag om at udvide muligheden for at tage betaling for personer, der betragtes som færdigbehandlede på sygehusene, kan vi sige, at mennesker, der ikke skal modtage behandling på sygehusene, selvfølgelig skal hjem. De skal ikke ligge på sygehusene, for det er næsten det værste sted, man kan opholde sig, hvis der ikke er nogen grund til at være der.

Samtidig synes vi, det er et godt og spændende forsøgsprojekt, som er i gang foreløbig i de 3 forsøgsamter med at indbygge en økonomisk motivation for kommunerne til at skabe gode forhold for de mennesker, som de modtager fra sygehusene, og vi synes bestemt, det er helt fint, at det fortsætter på den måde. At man vil give sig til at lovgive om, at det skal være på netop denne måde, uden at man har gjort forsøgene op, synes vi nok er lidt hastigt, men at have det som et forsøg, som man kan gå væk

fra igen, er selvfølgelig helt fint, for muligheden skal findes. Men hvorfor må vi ikke se en opgørelse fra andre amter end Nordjyllands? Mig bekendt er der ikke opgørelser hverken fra Frederiksborg Amt eller fra Københavns Amt, der vist knap nok er kommet i gang.

Ole Donner (FP):

Da Fremskridtspartiets kommunalpolitiske ordfører, hr. Poul Nødgaard, ikke kan være til stede i salen i dag, skal jeg fremføre Fremskridtspartiets synspunkter.

Fremskridtspartiet har været og vil fortsat være positiv over for frikommunetanken, når følgende grundforudsætninger er opfyldt:

For det første skal kommuner og amter have lov til at udføre opgaver uden hensyn til statslige regler, der ofte er for skrappe. Med andre ord: Kommunerne skal have lov til at udføre deres opgaver på egne præmisser under udøvelse af kreativitet.

For det andet skal statens udgifter til kommunerne ikke forøges som følge af forsøgene i kommunerne. Omvendt skal eventuelle besparelser i kommunerne ved frikommuneforsøg heller ikke inddrages af staten. I Fremskridtspartiet ser vi gerne, at kommunerne lader besparelserne ved forsøg komme skatteyderne til gode i form af skattenedsættelser.

Efter disse overordnede synspunkter nogle enkelte bemærkninger til de nye forsøg, der nu lægges op til:

At to eller eventuelt flere kommuner skal kunne danne en fælles beredskabskommission, hvor både civilforsvar og brandvæsen indgår, giver ikke anledning til anden bemærkning end at det synes uforståeligt, at det ikke kan lade sig gøre allerede på nuværende tidspunkt inden for rammerne af gældende lovgivning.

Med hensyn til ønsket om, at kommunerne skal kunne opkræve betaling hos ældre medborgere for tandbehandling, ønsker Fremskridtspartiet allerede her at meddele, at vi er betænkelige ved ordninger, som forringer de ældres vilkår. Derfor vil vi i det kommende udvalgsarbejde have mere at vide om, hvilke kriterier der skal lægges til grund for en eventuel betaling, som vi vil være ret kritiske over for.

Ønsket om, at alle amtskommuner kan få ret til opkrævning af betaling hos kommuner for færdigbehandlede patienter, der ikke kan ud-

[Ole Donner]

skrives fra sygehus på grund af manglende primærkommunale foranstaltninger, finder Fremskridtspartiet rimeligt. Dog vil vi i udvalgsarbejdet gerne have fremlagt tal på størrelsen af betalingerne, da disse gerne skal være af en sådan størrelse, at kommunerne løser problemerne for vore ældre. Det må være en menneskeret, at der er pasningskapacitet i de enkelte kommuner.

I denne forbindelse vil vi også foreslå, at man under udvalgsarbejdet undersøger, hvorvidt det skal være muligt for kommunerne at kræve betaling af amterne, hvis de ikke sørger for, at de ældre kan komme på hospital, når de har behov for det.

Sønderjyllands Amtskommunes ønske om gennem et frikommuneforsøg at oprette en fond, Den Sønderjyske Jordfond, vil Fremskridtspartiet vente med at tage stilling til, indtil vi gennem udvalgsarbejdet får besvaret en stribe spørgsmål, hvori hovedlinien vil være, om det kan være rigtigt, at en amtskommune samt primærkommunerne skal gives mulighed for at opkøbe jord i det omfang, der kan blive tale om, herunder hvilke udgifter sådanne dispositioner kan føre til for skatteyderne i den berørte landsdel.

Det fremgår endvidere af lovforslagets tekst, at landsbrugsloven i relation til Den Sønderjyske Jordfond sættes mere eller mindre ud af kraft, og det rejser helt naturligt spørgsmålet, om ikke de strenge landbrugslove skal lempes generelt.

Jeg skal afslutningsvis oplyse, at Fremskridtspartiet, som det også er fremgået af mit indlæg, vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet, hvor vi naturligvis vil søge at få besvaret de spørgsmål, som jeg har omtalt i mit indlæg.

Ole Vig Jensen (RV):

Det Radikale Venstre kan give tilslutning til dette lovforslag, der rummer mulighed for, at man på fire nye områder kan gøre forsøg. Jeg skal ikke gå ind i en detaljeret beskrivelse af de fire forsøg, for de er jo allerede beskrevet i de foregående ordførertaler.

Jeg har to kommentarer. Den ene går på etableringen af Den Sønderjyske Jordfond. Der lægges op til en planlægningsperiode på 10 år, men der er jo kun en hjemmel for vel 1½ år i denne lovgivning. Jeg synes nok, vi under udvalgsarbejdet må gøre os overvejelser om,

hvordan man kan få det til at hænge sammen på en ordentlig og fornuftig måde, og jeg vil under alle omstændigheder stille spørgsmål ved, om 10 år ikke er en meget lang periode på et forsøgsområde. Det kan vi imidlertid fordybe os i under udvalgsarbejdet.

Jeg deler den opfattelse, at muligheden for at kunne opkræve betaling pr. sengedag fra en kommune for færdigbehandlede patienter ikke må blive en sovepude for kommunerne. Selvfølgelig er det rigtigt, som det er sagt så tydeligt, at det er en opgave for enhver kommune at have sådanne faciliteter til rådighed, at mennesker ikke skal opholde sig på sygehuset, efter at de er færdigbehandlet.

Som det også fremgår af bemærkningerne, er vi jo ved at nærme os afslutningen af den generelle forsøgsperiode, vi er inde i det næstsidste år, og der er gennemført henimod 400 forsøg, som det fremgår af bemærkningerne, og det vil sige, at vi formentlig allerede i næste folketingssamling skal tage stilling til, hvordan vi får afsluttet denne omfattende forsøgsvirksomhed. Jeg ved ikke, om ministeren allerede på dette tidspunkt har nogen kommentarer til det.

Vi skal vel også gøre os overvejelser om, hvad der kommer efter. Man kan i vore tider næsten ikke forestille sig, at der ikke efter 1993 skulle være rummelige muligheder for kommunerne til at betrede forsøgsvejen. Jeg mener, at erfaringerne indtil dette tidspunkt har bevist, at det faktisk er en god måde at skabe fornyelse og udvikling på i vore kommunale samfund.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de generelt positive ord. Jeg bistår selvfølgelig til at levere alt det udredningsmateriale, der er nødvendigt for et kvalificeret udvalgsarbejde, også til belysning af de kritiske bemærkninger om det, man ville se på i udvalgsbehandlingen.

Hr. Erling Christensen stillede spørgsmål om, hvor mange afslag der egentlig har været givet. Ifølge den sidste liste, jeg har, hvor det er opgjort pr. 1. januar 1992, er der ud af 866 forsøgsdeer givet afslag på 92. Af de 92 afslag er de 8 enslydende; de går helt tilbage til dengang, da man ville gøre forsøg med at ophæve karensdagen, mens den var gældende. Jeg vil sørge for også at tilstille udvalget den liste, jeg har over forsøgsønsker.

[Indenrigsministeren]

Hr. Erling Christensen spurgte også, hvorfor man ønsker at gøre brug af frikommuneloven i forbindelse med et ønske fra Roskilde Amtskommune om betaling for færdigbehandlede patienters ophold på sygehusene. Som der også delvis er svaret fra andre ordførere, har det sundhedslovforslag, der er til behandling i Folketinget, først virkning 1. januar 1993, men vi har ønsket at give amterne mulighed for, hvis de ønsker det, at etablere disse ordninger allerede i år.

Jeg vil godt sige til fru Birgitte Husmark, at det er altså ikke et skal, det er et kan; det er frivilligt efter frikommunereglerne, om amtskommunerne vil gøre brug af det.

Hr. Erling Christensen spurgte desuden til et ønske om, at en skorstensfejer kunne få lov at udføre et stykke arbejde. Nu har der været præsenteret i alt 866 ønsker, men jeg mener at kunne huske dette, og årsagen til, at det ikke er fremmet, er, at det, man ønskede at gøre forsøg med, var at gøre skorstensfejermesteren til egentlig bygningsmyndighed. Der var altså tale om en egentlig myndighedsudøvelse, som ellers er henlagt til kommunens tekniske udvalg eller det udvalg, som i kommunen forestår ansvarsområdet. Problemstillingen har været, om man gav borgerne samme retsbeskyttelse som den, der gælder for andre borgere, ved at henlægge myndighedsudøvelsen til et ikkefolkevalgt organ, og det mener jeg er en meget principiel problemstilling.

Fru Karen Højte Jensen og hr. Ole Vig Jensen var inde på spørgsmålet om 10-års-perioden for forsøget i Sønderjyllands Amtskommune med en jordfond. Nu skal vi ikke i dag i Folketinget, ej heller ved godkendelse af frikommunehjemmelen, tage stilling til 10-års-perioden, idet landbrugsministeren skal fremsætte et lovforslag, som giver hjemmelen efter 1½-års-periodens udløb. Når frikommuneloven udløber – og det sker altså om 1½ år – kan jordfondsforsøget kun køre videre med hjemmel i en ny lov, hvis landbrugsministeren fremsætter et lovforslag, og landbrugsministeren har tilkendegivet, at det agter han at gøre.

Derfor er det altså nu et spørgsmål om at kunne komme i gang. Dog forventer man vel, hvis man siger ja til forsøget nu, at der også er en positiv vilje til at drøfte et efterfølgende lovforslag, for det vil ikke have nogen mening at lade amtskommunen etablere dette forsøg,

hvis tidshorisonten alene er 1½ år. Men om den så skal være 7 år, 10 år eller 15 år, det mener jeg må tilhøre en kvalificeret drøftelse af det lovforslag, som landbrugsministeren agter at komme med.

Fru Birgitte Husmark spurgte endelig til forsøget i Ballerup om betaling for det, der hidtil har været vederlagsfri tandbehandling for ældre. Jeg vil sige, jeg har aldrig kunnet lide frikommuneforsøget i Ballerup, men det har ikke været et spørgsmål, om vi kan lide forsøget eller ej; det har været et kommunalt ønske, og derfor har jeg også anbefalet den del af det, der nu er et kommunalt ønske, nemlig en hjemmel til at kunne tage betaling for visse ydelser i forbindelse med tandbehandling af ældre, f.eks. i forbindelse med kommunale udgifter til laboratoriebehandling af materiale. Det er altså noget, der er en positiv kommunal udgift, man skal betale for en ydelse, der ligger uden for det kommunale område, og det er egentlig det, Ballerup kommune søger om hjemmel til at opkræve hos den, der får tandbehandlingen.

I øvrigt vil jeg gerne orientere ordførerne om, at jeg egentlig forventer, at dette frikommunelovforslag bliver det sidste. Begrundelsen er, at forsøgsperioden jo snart udløber, og at der normalt ikke kan indhentes brugbare forsøgsresultater af en så kort periode. Jeg vil dog ikke helt udelukke, at der kan komme frikommunelovforslag, for der kan være helt specielle forsøg af principiel art, som et flertal i Folketinget synes at det er nyttigt at gennemføre.

Men Folketingets medlemmer ved – i hvert fald ordførerne i Kommunaludvalget – at vi har haft en konference i Grenå om fremtiden for vores frikommuneforsøg, at der er udarbejdet en rapport med forskellige forsøgsmodeller, og at konferencen resulterede i en positiv holdning omkring den rapport, der forelå. Jeg har efterfølgende sendt rapporten sammen med et referat af udsagnene på konferencen til høring i fagministerierne med henblik på en senere politisk stillingtagen til rapportens forslag. Så det, vi gør næste gang, er i virkeligheden at fremlægge et forslag for perioden efter 1. januar 1994.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Vi har ikke været i tvivl om ministerens holdning til Ballerups frikommuneforsøg med

[Erling Christensen]

tandpleje, men jeg synes, det er interessant, som det er oplyst i det materiale, vi til sidst har fået fremsendt om forsøget i Ballerup, at der nu er 86 pct.s deltagelse, altså 86 pct. af ældregruppen, som nu går til regelmæssig tandpleje. Jeg synes, det er relevant at pege på, at det altså har været værdifuldt at give denne mulighed til de ældre i Ballerup, og derfor kunne man også overføre det til andre steder i landet.

Ministeren var inde på sundhedslovforslaget, som skal træde i kraft den 1. januar 1993, hvis det bliver vedtaget, og at det forslag, der nu foreligger fra Roskilde Amt – som ikke er et friamt – ved at blive godkendt nu skulle kunne træde i kraft med det samme. Imidlertid forstod jeg da i hvert fald på den konservative ordfører – og det må ministeren vel kunne bekræfte – at det ikke er noget, man sådan lige kan sætte i gang fra den ene dag til den anden, man skal først have nogle forhandlinger med kommunerne.

Som jeg sagde i min ordførertale, så har man nogle ordninger i Århus Amt og i Fyns Amt, hvor man på frivillig basis og uden den dér kassetækning har fået klarat disse problemer. Der skal altså en forhandling i gang, og den forhandling kan amterne jo gå i gang med nu, således at man er klar til at sætte det i værk den 1. januar 1993, og så kommunerne har lejlighed til at budgettere med det. Hvis ministeren forestiller sig, at Roskilde Amt og andre amter skulle tage den idé op og gennemføre den f.eks. pr. 1. juli eller 1. august, så får kommunerne, som jeg sagde, problemer med hensyn til økonomien. Jeg kan ikke huske det nøjagtige tal fra Nordjyllands Amt for Ålborg Kommunes betaling dertil, men jeg erindrer, at det er ret store beløb, det handler om.

Med hensyn til skorstensfejeren vil jeg sætte spørgsmålstejn ved retssikkerhedsprincippet. Vi kommer til at arbejde med det i Kommunaludvalget. Som jeg har læst det, vil retssikkerheden blive større for borgerne, fordi man i denne sag vil få anken mulighed til kommunen, og det vil være betydelig lettere. Men vi kigger på det under udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg skal ikke undlade at gøre ordførerne opmærksom på, at det ikke hjælper at dække denne knap på talerstolen, for formanden har sin egen røde knap her, og taletiden er altså slut, når den røde knap lyser.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Af hensyn til hr. Erling Christensens bekymring for kommunerne i Roskilde Amt kan jeg oplyse hr. Erling Christensen om, at amtskommunen for længst har kontaktet de respektive kommuner.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Der var to ting i hr. Erling Christensens indlæg, som jeg gerne vil kommentere.

Det første er forsøgsresultatet for Ballerup-Måløv Kommunes vederlagsfri tandpleje. Hvis man skal lave et kvalificeret forsøg, skal man gøre det vederlagsfrit både i det kommunale og i det private tandplejesystem. At det, at man gør det gratis, medfører, at flere gør brug af ordningen, er ikke overraskende for mig, men det, der mangler, er, at man ser virkningen af, at det bliver gratis hos privatpraktiserende tandlæger forstået på den måde, at det offentlige også her betaler ydelsen fuldt ud. Så havde man et kvalificeret forsøgsresultat, hvorpå man kunne bedømme virkningen af en kommunal tandplejeordning og en privat tandplejeordning.

Må jeg sige om sygehusene, hvor hr. Erling Christensen talte med rette og med engagement imod, at der overhovedet skulle forefindes færdigbehandlede patienter på et sygehus, ikke mindst ældre patienter: Det kan altså ikke være et økonomisk argument, at en kommune har borgere som færdigbehandlede patienter på et sygehus, og slet ikke når det gælder ældregruppen, for så er vi inde i kassetækningen, og den forstod jeg at hr. Erling Christensen var modstander af.

Derfor bør det være i alles interesse, at ordningen etableres hurtigst muligt, og de steder, hvor man etablerede ordningen – jeg kan huske Frederiksborg Amt – har erfaringerne jo været, at afgang fra sygehusene af færdigbehandlede ældre patienter var meget hurtig, så det egentlig var tilendebragt, allerede før ordningen trådte i kraft. Derfor er jeg egentlig ikke bekymret for, at ordningen skulle træde i kraft med rimelig hurtigt varsel. Jeg er egentlig mere bekymret, hvis Folketinget afstår fra den mulighed, at amterne kan sikre, at ældre, færdigbehandlede patienter kan komme hjem eller i anden bolig hurtigst muligt.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg deler ministerens bekymring for, at dette her skal være kassetækning. Det er ikke et spørgsmål om kassetækning, selv om det kan være det mellem os politikere, det kan det være mellem amtspolitikere og kommunalpolitikere, for retten til at blive behandlet og retten til at få egen bolig osv. skal selvfølgelig være der.

Men problemet er, at det bliver rejst i denne situation. Som jeg har sagt, så har man ordnet det i Fyns Amt og i Århus Amt, så vidt jeg er underrettet, uden kassetækning, uden at vi behøvede at diskutere det her i Folketinget. Man har ordnet det ved forhandlinger, og det vil man også kunne gøre i Roskilde Amt. Når den konservative ordfører siger, at man allerede har kontaktet kommunerne i Roskilde Amt, hvorfor har man så ikke løst problemerne? Hvorfor kommer man så til Folketinget med dem? Hvorfor har man ikke gjort ligesom Århus Amt og Fyns Amt og klaret det uden at komme til Folketinget med det?

Glønborg (KRF):

Jeg skal blot kort meddele, at Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udenrigsudvalget (1/4 92):

Udtræder: Rosing (S)

Nyt medl.: Ole Espersen (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 2. april 1992, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 15.52